

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 6Co/836/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1312214343
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 01. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Murgaš
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2015:1312214343.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Murgaša a členov senátu JUDr. Dariny Kuchtovej a JUDr. Branislava Krála v právnej veci v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Pribinova ul. č. 25, Bratislava, zast. advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s.r.o., Grösslingova ul. č. 4, Bratislava, proti žalovanej: Slovenská republika, zast. Ministerstvom spravodlivosti SR, Župné nám. č. 13, Bratislava, o náhradu škody, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava III zo 16. septembra 2014, č. k. 21C/165/2012- 202, pomerom hlasov 3:0, takto

rozhodol:

Napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa sa p o t v r d z u j e.
Žalovanej sa nepriznáva náhrada trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa po tom, ako uznesením z 29.07.2013, č. k. 21C/165/2012-30, č. k. 21C/166/2012-26, č. k. 21C/174/2012-19, č. k. 21C/175/2012-19 spojil na spoločné konanie veci, ktoré skutkovo spolu súvisia a týkajú sa tých istých účastníkov (§ 112 O.s.p.), zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal náhrady škody a nemajetkovej ujmy, ktorá mu mala byť spôsobená nesprávnym úradným postupom žalovanej. Žalovanej súd prvého stupňa nepriznal náhradu trov konania.

Súd prvého stupňa vykonaným dokazovaním zistil, že na základe žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v prospech oprávneného - žalobcu proti povinnej X. R. vydal Okresný súd Bratislava III v exekučnom konaní sp. zn. 34Er/254/2003 dňa 18.02.2003 poverenie na vykonanie exekúcie, ktorým poveril súdneho exekútora JUDr. Ľubomíra Pekára vykonaním exekúcie na vymoženie povinnosti zaplatiť istinu 18.480,-Sk/613,42 eur s prísl. a trovy konania 920,- Sk/30,54 eur. Podaním doručeným súdu prvého stupňa dňa 23.11.2010 navrhol žalobca (v konaní sp. zn. 34Er/254/2003 oprávnený) zmenu súdneho exekútora a navrhol poveriť vykonaním exekúcie exekútora JUDr. Rudolfa Krutého. Uznesením zo 06.06.2011 č. k. 34Er/254/2003 - 13, Okresný súd Bratislava III návrhu oprávneného vyhovel a poveril vykonávaním exekúcie JUDr. Rudolfa Krutého. Predmetné uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 13.06.2012.

Na základe žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v prospech oprávneného - žalobcu proti povinnému Q. U. vydal Okresný súd Bratislava III v exekučnom konaní sp. zn. 34Er/1704/2003 dňa 12.08.2003 poverenie na vykonanie exekúcie, ktorým poveril súdneho exekútora JUDr. Ľubomíra Pekára vykonaním exekúcie na vymoženie povinnosti zaplatiť istinu 17.160,- Sk/569,61 eur s prísl. a trovy konania 875,- Sk/29,04 eur. Podaním doručeným súdu prvého stupňa dňa 23.11.2010 navrhol žalobca (v konaní sp. zn. 34Er/1704/2003 oprávnený) zmenu súdneho exekútora a navrhol poveriť vykonaním exekúcie exekútora JUDr. Rudolfa Krutého. Uznesením z 13.06.2011 č. k. 34Er/1704/2003 - 15 Okresný súd Bratislava III návrhu oprávneného vyhovel a poveril vykonaním exekúcie exekútora JUDr. Rudolfa Krutého. Predmetné uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 30.03.2012.

Na základe žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v prospech oprávneného - žalobcu proti povinnému Š. X. vydal Okresný súd Bratislava III v exekučnom konaní sp. zn. 34Er/1960/2003 dňa 15.10.2003 poverenie na vykonanie exekúcie, ktorým poveril súdneho exekútora JUDr. Ľubomíra Pekára vykonaním exekúcie na vymoženie povinnosti zaplatiť istinu 24.700,- Sk/819,89 eur s prísl. a trovy konania 1.550,- Sk/51,45 eur. Podaním doručeným súdu prvého stupňa dňa 23.11.2010 navrhol žalobca (v konaní sp. zn. 34Er/1960/2003 oprávnený) zmenu súdneho exekútora a navrhol poveriť vykonaním exekúcie exekútora JUDr. Rudolfa Krutého. Uznesením zo 07.06.2011 č. k. 34Er/1960/2003 - 13 Okresný súd Bratislava III návrhu oprávneného vyhovel a poveril vykonávaním exekúcie exekútora JUDr. Rudolfa Krutého. Predmetné uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 23.07.2011.

Na základe žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v prospech oprávneného - žalobcu proti povinnému (Y. Q.) vydal Okresný súd Bratislava III v exekučnom konaní sp. zn. 36Er/1600/2003 dňa 26.09.2003 poverenie na vykonanie exekúcie, ktorým poveril súdneho exekútora JUDr. Ľubomíra Pekára vykonaním exekúcie na vymoženie povinnosti zaplatiť istinu 11.770,- Sk/390,69 eur s prísl. a trovy konania 585,- Sk/19,42 eur. Podaním doručeným súdu prvého stupňa dňa 23.11.2010 navrhol žalobca (v konaní sp. zn. 36Er/1600/2003 oprávnený) zmenu súdneho exekútora a navrhol poveriť vykonaním exekúcie exekútora JUDr. Rudolfa Krutého. Uznesením zo 06.06.2011 č. k. 36Er/1600/2003 - 16, Okresný súd Bratislava III návrhu oprávneného vyhovel a poveril vykonávaním exekúcie JUDr. Rudolfa Krutého. Predmetné uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 28.07.2011.

Vo všetkých veciach spojených na spoločné konanie pod sp. zn. 21C/165/2012 (21C/165/2012, 21C/166/2012, 21C/174/2012, 21C/175/2012) žalobca tvrdil, že exekučný súd nerozhodol o zmene exekútora v zákonom stanovenej lehote, čím sa dopustil nesprávneho úradného postupu podľa zákona č. 514/2003 Z.z.. V dôsledku toho mala žalobcovi vzniknúť majetková škoda vo výške 175,- eur v každej veci pozostávajúca z nákladov spojených s jeho činnosťou uskutočňovanou vo veci správy a udržateľnosti pohľadávok v období, ktoré uplynulo medzi doručením návrhu na zmenu súdneho exekútora a rozhodnutím o tomto návrhu. Zároveň si žalobca uplatnil náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, keď tvrdil, že samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením. Z tohto skutkového stavu súd prvého stupňa vyvodil záver, že žaloba nie je dôvodná.

Exekučný súd pri rozhodovaní o zmene súdneho exekútora nedodrжал 30 - dňovú lehotu uvedenú v § 44 ods. 8 Ex. poriadku a z tohto dôvodu sa žalobca domáhal náhrady majetkovej a nemajetkovej ujmy, keď nečinnosť exekučného súdu označil za nesprávny úradný postup. Predpokladom objektívnej zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom je kumulatívne splnenie podmienok, ktorými sú existencia nesprávneho úradného postupu, existencia majetkovej ujmy resp. nemajetkovej ujmy a príčinná súvislosť medzi škodou a nesprávnym úradným postupom. S poukazom na ust. § 44 ods. 5 v spojení s § 238 ods. 1, 2 Ex. poriadku exekučný súd v rozhodnom období nebol viazaný lehotou na rozhodnutie o návrhu na zmenu exekúcie. Podľa citovaných ustanovení, ak oprávnený požiada súd o zmenu exekútora a súd po vyjadrení exekútora žiadosti oprávneného vyhovie, vykonaním exekúcie poverí súd exekútora, ktorého navrhne oprávnený, a vec mu písomne postúpi. Zároveň súd nie je oprávnený skúmať tzv. prieťahy v konaní, keď na ich preskúmanie je oprávnený len Ústavný súd SR na podklade ústavnej sťažnosti alebo predseda súdu na podklade sťažnosti na prieťahy. Pokiaľ ide o ďalšie predpoklady vzniku nároku na náhradu škody a nemajetkovej ujmy spôsobenej nesprávnym úradným postupom, súd prvého stupňa dospel k záveru, že ich existenciu žalobca v konaní nepreukázal. Súd prvého stupňa poukázal na to, že v priebehu exekúcie v čase, keď je podaný návrh na zmenu exekútora, žiadna škoda pre prípadnú nečinnosť súdu nemôže vzniknúť, pretože pôvodný exekútor má podľa Ex. poriadku povinnosť vykonávať úkony exekučného konania až do zmeny v jeho osobe. Čo sa týka náhrady majetkovej škody predstavujúcej náhradu účelne vynaložených nákladov spojených s činnosťou žalobcu vykonávanou vo veci správy a udržateľnosti pohľadávky, súd prvého stupňa vychádzal z toho, že aj v prípade, že by existovala možnosť vzniku škody, je možné uhradiť iba skutočnú škodu a ušlý zisk, ktorých vznik je žalobca povinný preukázať. Žalobca nepredložil ani neoznačil žiaden dôkaz, ktorý by preukazoval vznik majetkovej škody ani jej prípadnú výšku. Škodu vyčíslil paušálne za pracovné výkony svojich zamestnancov, udržiavanie a správu informačného systému, administráciu listín a komunikáciu s pôvodným súdnym exekútorom a za administratívne spracovanie textov urgencií adresovaných exekučnému súdu, na publikačné výdaje spojené s vyhotovením urgencií adresovaných exekučnému súdu, na poštovné a telekomunikačné výdaje spojené s urgovaním a kontrolou stavu konania na exekučnom súde. Súd prvého stupňa v tejto súvislosti poukázal na to, že paušálne vyčíslené administratívne výdavky nie sú skutočnou škodou. Ide iba o jednostranné, žiadnymi dôkazmi nepodložené tvrdenia žalobcu. Žalobca teda neuniesol v tomto smere dôkazné bremeno. Pokiaľ ide o nemajetkovú ujmu v peniazoch súd prvého stupňa uviedol, že nedodržanie zákonnej lehoty automaticky nezakladá nárok na náhradu nemajetkovej ujmy. Aj tu

platí povinnosť jej preukázania. Žalobca nepreukázal tvrdenia, že nezákonným zásahom bola vyvolaná situácia, ktorá ovplyvnila jeho ďalšie podnikateľské postupy a spôsobila neistotu v plánovaní ďalších rozhodnutí, ktoré mohol prijať. Odhladiac od skutočnosti, že žalobca nijako nepreukázal vznik škody ani nemajetkovej ujmy, je nepravdepodobné, že by počas doby od podania návrhu na zmenu exekútora došlo k tak závažnej ujme, ako popisuje žalobca v žalobe. Pôvodný exekútor je totiž stále povinný vykonávať úkony exekučného konania. Žalobca napokon nepreukázal ani existenciu priamej príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody. Vzhľadom na tieto závery súd prvého stupňa žalobu zamietol. O trovách rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. a ich náhradu v konaní úspešnej žalovanej nepriznal, keďže jej žiadne trovy nevznikli.

Proti tomuto rozhodnutiu podal odvolanie žalobca. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Vytkol súdu prvého stupňa, že dňa 16.09.2014 vo veci pojednával v jeho neprítomnosti, hoci podaním požiadal o zrušenie pojednávania. Ďalej uviedol, že vo veci rozhodol vylúčený sudca. Namietol, že súd prvého stupňa napadnutý rozsudok nedostatočne odôvodnil. Ďalej uviedol, že súd prvého stupňa „dokazovanie neprípustne skrátil len na dôkazy vykonávané ex offo, žalobcu nepoučil podľa § 120 ods. 4 O.s.p. a neoznámil mu, že hodlá vyhlásiť rozhodnutie vo veci samej, aby tak mal priestor navrhnúť alebo predložiť ďalšie dôkazy.“ Napadnutý rozsudok je podľa žalobcu vnútorne rozporný. Napriek tomu, že súd prvého stupňa zistil porušenie práva, nekonzštatoval ho, a na tejto chybe postavil svoje rozhodnutie o nepriznaní nemajetkovej ujmy žalobcovi. Odvolací súd, ktorý bol viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok, prejednal odvolanie bez nariadenia pojednávania a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

Súd prvého stupňa zistil správne skutkový stav veci, vyvodil z neho správny právny záver a svoje rozhodnutie aj podrobne a presvedčivo odôvodnil. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s dôvodmi napadnutého rozsudku a konštatuje ich správnosť (§ 219 ods. 2 O.s.p.).

K odvolacej argumentácii žalobcu odvolací súd uvádza, že odvolací súd uznesením z 25.10.2012, č. k. 9NcC/ 259/2012- 14 rozhodol, že sudcovia Okresného súdu Bratislava III nie sú vylúčení z prejednania a rozhodovania veci vedenej pod sp. zn. 21C/165/2012. Uznesením zo dňa 29.10.2012 č. k. 4NcC/258/2012-21 odvolací súd rozhodol, že sudcovia Okresného súdu Bratislava III s výnimkou JUDr. Nadeždy Weisovej nie sú vylúčení z prejednania a rozhodovania veci vedenej pod sp. zn. 21C/166/2012. Ďalším uznesením zo dňa 26.10.2012 č. k. 11NcC/254/2012-15 odvolací súd rovnako rozhodol, že sudcovia Okresného súdu Bratislava III s výnimkou JUDr. Nadeždy Weisovej nie sú vylúčení z prejednania a rozhodovania veci vedenej pod sp. zn. 21C/174/2012 a súčasne nevyhovel návrhu žalobcu na prikázanie veci inému súdu. Napokon odvolací súd uznesením z 23.10.2012 č. k. 8NcC/252/2012- 14 rozhodol, že sudcovia Okresného súdu Bratislava III nie sú vylúčení z prejednania a rozhodovania ani vo veci vedenej pod sp. zn. 21C/175/2012. Nie je preto dôvodná námietka žalobcu v odvolaní, že vo veci konal a rozhodoval vylúčený sudca.

Súd prvého stupňa vo veci stanovil termín pojednávania na deň 16.09.2014. Predvolanie na toto pojednávanie bolo právnenému zástupcovi žalobcu doručené dňa 18.08.2014 (viď doručka na č. I. 190). V predvolaní na pojednávanie súd prvého stupňa poučil žalobcu v zmysle § 120 ods. 4 O.s.p. Žalobca sa pojednávania nezúčastnil, svoju neprítomnosť neospravedlnil, ani nežiadal o odročenie pojednávania z dôležitého dôvodu. Neúčast' na nariadenom pojednávaní písomne ospravedlnila len žalovaná. Nie je preto dôvodná odvolacia námietka, že súd vo veci konal napriek riadnemu ospravedlneniu zo strany žalobcu. Z obsahu spisu rovnako nevyplýva ani to, že by žalobca žiadal konanie prerušiť do skončenia konaní na Ústavnom súde SR začatých na podklade jeho ústavných sťažností voči uzneseniam odvolacieho súdu, ktorým neboli z konania vylúčení sudcovia Okresného súdu Bratislava III. Odvolací súd súčasne poznamenáva, že žalobca v obdobných skutkových veciach spravidla vždy žiada o zrušenie pojednávania práve z dôvodu podanej ústavnej sťažnosti voči rozhodnutiam odvolacích súdov, ktorými neboli vylúčení sudcovia z prejednávania veci. Tieto však Ústavný súd SR odmieta pre nedostatok právomoci Ústavného súdu SR na ich prerokovanie a rozhodnutie (viď napr. uznesenie I. ÚS 416/2013, II. ÚS 82/2014, III.ÚS 295/2013 a ďalšie). Napokon aj v danom prípade Ústavný súd SR sťažnosti žalobcu proti vyššie označeným uzneseniam Krajského súdu v Bratislave odmietol uzneseniami II. ÚS 558/2013-10 zo dňa 30.10.2013, IV. ÚS 189/2014-10 zo dňa 20.03.2014. Je teda zrejme, že žalobcovi už v čase konania pojednávania v tejto veci (a rovnako tak v čase doručenia predvolania) muselo byť zrejme, že jeho ústavné sťažnosti Ústavný súd SR odmietol. Preto aj prípadný návrh na prerušenie konania by nebol dôvodný. Vzhľadom na to súd prvého stupňa nepochybil, keď dňa 16.09.2014 pojednával a rozhodol v neprítomnosti žalobcu (§ 101 ods. 2 druhá veta O.s.p.).

Žalobca v ďalšom uviedol, že si nechal vypracovať znalecký posudok ohľadom výšky škody a že súd prvého stupňa mu nedal priestor predložiť tento dôkaz v konaní, keďže bez splnenia podmienok konal

a rozhodol postupom podľa § 101 ods. 2 O.s.p. V tomto smere odvolací súd (okrem vyššie uvedeného, t. j. že súd prvého stupňa správne postupoval v zmysle § 101 ods. 2 O.s.p.) uvádza, že súd prvého stupňa sa v rámci dokazovania oboznámil s predmetným znaleckým posudkom (viď č. I. 7 rozsudku) s tým, že závery z neho vyplývajúce vyhodnotil ako nedôvodné. Tieto sa totiž netýkali prejednávanej veci, nevytvrdili o skutočnej výške škody, a teda išlo len o všeobecný znalecký posudok bez bližšej špecifikácie konania.

Odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvého stupňa, že žalobca v konaní nepreukázal vznik ani výšku majetkovej škody. Paušálne vyčíslenie nákladov na správu a udržateľnosť pohľadávky bez ďalšieho dôkazom o vzniku a výške škody nie je. Napokon žalobca ich vynaloženie v konkrétnom prípade rovnako nepreukázal, čím neunesol dôkazné bremeno v konaní. V tomto smere odvolací súd poukazuje na podrobné zdôvodnenie napadnutého rozsudku. Odvolací súd súhlasí aj s názorom súdu prvého stupňa, že v priebehu exekúcie v čase, keď je podaný návrh na zmenu exekútora, žiadna škoda pre prípadnú nečinnosť exekučného súdu nemôže vzniknúť, pretože pôvodný exekútor má podľa zákona povinnosť vykonávať úkony exekučného konania až do zmeny v jeho osobe.

Pokiaľ ide o nemajetkovú ujmu v peniazoch, nárok žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy nemôže byť nárokom v zmysle § 17 ods. 2, 3 zák. č. 514/2003 Z.z., pretože takýto nárok môže vzniknúť iba fyzickej osobe. Tento záver podľa názoru odvolacieho súdu možno vyvodiť z ust. § 17 ods. 3 písm. a/ až d/ zák. č. 514/2003 Z.z. V prípade právnickej osoby totiž nemožno hodnotiť jej doterajší život a prostredie, v ktorom žije, resp. jej súkromný život a spoločenské uplatnenie. V tejto časti preto zrejme ide o nárok na ochranu pred neoprávneným zásahom do dobrej povesti právnickej osoby v zmysle § 19b ods. 3 Obč. zák. Odvolací súd je toho názoru, že v konaní nebolo preukázané, že by nesprávnym úradným postupom žalovanej došlo k neoprávnenému zásahu do dobrej povesti žalobcu. Treba uviesť, že žalobca v konaní ani netvrdil, že by v dôsledku nesprávneho úradného postupu exekučného súdu došlo k neoprávnenému zásahu do jeho dobrej povesti. Navyiac, takýto zásah je už pojmovo vylúčený, keďže vyššie popísaná nečinnosť exekučného súdu predsa nemôže mať vplyv na povesť žalobcu. Odhliadnuc od uvedeného odvolací súd súhlasí so záverom súdu prvého stupňa, že žalobca nepreukázal, že by mu v dôsledku nesprávneho úradného postupu exekučného súdu v predmetných exekučných konaniach vznikla nemajetková ujma (t. j. za predpokladu, že by zák. č. 514/2003 Z.z. umožňoval priznať náhradu nemajetkovej ujmy aj právnickej osobe).

Napokon neobstojí argument žalovaného o nepreskúmateľnosti napadnutého rozsudku. Napadnutý rozsudok je podľa odvolacieho súdu preskúmateľný, pretože obsahuje argumentáciu, ktorá súd prvého stupňa viedla k záveru o nedôvodnosti žaloby, rovnako obsahuje ustanovenia právnych prepisov, ktoré aplikoval na zistený skutkový stav veci a tieto aj správne interpretoval. Súd prvého stupňa teda venoval pozornosť nielen zisťovaniu rozhodujúcich skutkových okolností, ale vec aj správne právne posúdil a svoje rozhodnutie patričným spôsobom odôvodnil.

Z toho vyplýva, že napadnutý rozsudok je vecne správny a preto ho odvolací súd potvrdil podľa § 219 ods. 1 O.s.p.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a ich náhradu úspešnej žalovanej nepriznal, pretože jej v odvolacom konaní žiadne trovy nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.